

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 449-1889)

Originalt emne

Foreninger

Foreninger/Arbejdernes Byggeforening

Foreninger/Arbejdernes Byggeforening

Laan

Laan/Laan, Garanterede af Kommunen

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 5. december 1889](#)
- 2) [Byrådsmødet den 27. februar 1890](#)
- 3) [Byrådsmødet den 9. oktober 1890](#)
- 4) [Byrådsmødet den 6. november 1890](#)
- 5) [Byrådsmødet den 9. juli 1891](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 5. december 1889 - side 11

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 449-1889)

Et fra Arbejdernes Byggeforening under 28de f. M. paa ny fremkommet Andragende om Kommunens Garanti for et af den hos Statskassen i Henhold til Lov Nr. 41 af 29de Marts 1887 § 2 attraaet Laan paa 100,000 Kroner blev overgivet Budgetudvalget til Erklæring.

Angaaende et tidligere lignende Andragende i samme Retning, se Sagen Nr. 417/87 senest i Mødet den 18de Oktbr. f. A.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 449-1889)

Over det i Mødet den 5te Decbr. 1889 fra Arbejdernes Byggeforening foreliggende Andragende om Garanti af Kommunen for et af Foreningen hos Statskassen attraaet Laan paa 100,000 Kr. var der modtaget Erklæring fra Budgetudvalget, der fraraader at bevilge Andragendet.

Efter at Sagen var drøftet anmodede man dog Udvalget om at tage den tilbage, for paa ny at træde i Forhandling med Andrageren. (Se Mødet den 9de Oktober.)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 449-1889)

Efter at Budgetudvalget i Medfør af Byraadets Beslutning i Mødet den 27de Febr. havde gjenoptaget Forhandlingerne med Arbejdernes Byggeforening om det af samme indgivne Andragende om Kommunens Garanti for et af Foreningen hos Statskassen i Henhold til Lov Nr. 41 af 29de Marts 1887 § 2 attraaet Laan paa 100,000 Kr., var der den 29de Maj d. A. fra Foreningen fremkommet et nyt Andragende, hvori den tidligere Begjæring fastholdes, men under modificerede Vilkaar.

Dette Andragende blev forelagt af Formanden med oplysning om, hvad der i Anledning af samme senere var passeret, hvorefter Sagen blev drøftet med det Udfald, at man anmodede ovennævnte Udvalg om paa ny at træde i Underhandling med Foreningen om denne Sag. (Se Mødet den 6te November.)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 449-1889)

Da det af Budgetudvalget blev meddelt, at det vilde være af Betydning for Afgjørelsen af det i Mødet 9de Oktober fremlagte Andragende fra Arbejdernes Byggeforening om Kommunens Garanti for et attraaet Laan hos Statskassen til Opførelse af billige Arbejderboliger, at der blev konfereret med vedkommende Minister om de af Foreningen tilbudte Vilkaar for Garantens Ydelse, besluttede man at udsætte Sagens videre Behandling herefter.

Uddrag fra byrådsmødet den 9. juli 1891 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 449-1889)

Efter at den seneste i mødet den 6te November f. A. omhandlede sag om Kommunens garanti for et af Arbejdernes Byggeforening hos Statskassen i henhold til lov Nr. 41 af 29de Marts 1887 § 2 attraaet laan paa 100,000 Kroner paa ny var behandlet i mødet den 19de Febr. d. A. paa foranledning af en fra Bestyrelsesmedlem, Alterberg C. Madsen modtagen skrivelse af 14de f. M., indkom der i mødet den 14de Maj fra Kasseudvalget, til hvem Alterberg Madsens skrivelse var bleven henvist til erklæring i forbindelse med Foreningens tidligere foreliggende andragende af 12te f. M., en indstilling, som Byraadet tiltraadte, hvorefter er i overensstemmelse hermed under 19de Maj d. A. blev tilskrevet Bestyrelsen for Arbejdernes Byggeforening saaledes:

"Efter at spørgsmaalet om den af den ærede Bestyrelser, senest i skrivelser af 5te Juli f. A. begjærte garanti af Kommunen for et laan paa 100,000 Kr. af Statskassen i henhold til lov af 29de Marts 1887 § 2 gjentagne gange har været behandlet i Byraadet, har dette i mødet af 14de d. M. vedtaget under forbehold af Indenrigsministeriets sanktion at yde den begjærte garanti paa følgende vilkaar:

1. Foreningen udsteder et skadeløs-brev til Kommunen med pant i Foreningens ejendomme til en værdi af mindst 200.00 Kroner.

2. I skadeløs-brevet forpligter foreningen sig endvidere til:

at anvende et beløb af samme størrelse som laanets beløb til opførelse af billige lejeboliger og friboliger for her i Byen hjemmehørende værdige og trængende folk af Arbejderklassen eller med dem ligestillede smaakaars-folk, som ikke i de sidste 5 Aar have faaet

urefunderet fattigunderstøttelse; Medlemmer af Foreningen skulle dog være fortrinsberettigede til at erholde disse boliger under lige vilkaar. Naar Byraadet, efterhaanden som amortisationen af laanet skrider frem, tillader, at dele af pantet frigjøres, opfører Foreningen saa mange af saadanne boliger, som der haves midler til, hvilke boliger udlejes for en leje, der ikke maa overstige 4 pCt. af Byggesummen samt 1 pCt. heraf til vedligeholdelse m, v., eller ikke over 100 Kr. aarlig. Efterhaanden som boligernes antal forøges, anvendes en passende del af dem til friboliger;

at der over laanet af Statskassen og den til enhver tid amortiserede del af dette saavel som over anvendelsen af den frigjorte del af ovennævnte pant føres et fra Byggeforeningens øvrige midler adskilt regnskab med særskilt administrations- og Reservefond, der altid skal udgjøre mindst 15 pCt. af den løsgjorte kapital. Regnskabet tillige med Aarsberetning efter lovens § 3 tilstilles Byraadet;

at der, naar laanet til Statskassen er fuldt udbetalt, snarest mulig opføres boliger af ovennævnte beskaffenhed for den endnu ikke i dette øjemed anvendte del af beløbet.

Af samtlige for hele beløbet opførte boliger maa da saa mange udlejes, at Foreningen erholder midler til at dække vedligeholdelses-udgifter, skatter m. v. af samtlige boliger. Resten af boligerne skulle være friboliger, der bortgives til personer i førømtalte stillinger efter regler, som nærmere bestemmes i Fundats, de affattes efter overenskomst mellem Byraadet og Foreningens Bestyrelse; i mangel af enighed er Byraadets stemme afgjørende.

For ikke at hemme Byggeforeningens ordinære virksomhed forbeholdes det Foreningen at faa relazeret af ovennævnte pant de ejendomme, Foreningen ved sin Bestyrelse efterhaanden bortskjører til ejendom for besidderne, imod at Bestyrelsen samtidig enten til Byraadet afgiver som haandpant 1 ste prioritets panteobligationer i de paagjældende eller andre af Foreningens afhændede ejendomme af en til en af underpantet udløste sikkerhed fuldstændig svarende værdi eller inddrager nye ejendomme af lige værdi under pantet.

Forandring i disse bestemmelser skulle kun kunne ske ved overenskomst imellem Byraadet og Byggeforeningen.

Opfører Byggeforeningen at bestaa eller misligholder den sine forpligtelser overfor Statskassen eller Byraadet, kan dette straks tiltræde pantet.

Dokumentet, hvori foranstaaende optages, skal tinglyses paa Foreningens ejendomme ogsaa de ovenfor nævnte leje- eller friboliger, ej blot som skadesløsbrev, men tillige som deklaration for de foranførte bestemmelser, saaledes at pantet ogsaa beheftes, forsaavidt disses opfyldelse angaar.

Ved at meddele den ærede Bestyrelse foranstaaende, udbeder man sig i sin tid meddelelse om, hvad de herefter passerer i sagen."

Som svar herpaa meddelte Bestyrelsen for Byggeforeningen i skrivelse af 1ste f. M., at Finansministeriet i skrivelse af 29de Maj havde udtalt, at det vilde have være villigt til at tilstaa Foreningen det af samme ansøgte laan, saafremt Byraadet ikke i sin ovenanførte skrivelse blandt vilkaarene for Kommunens garanti havde krævet, at foreningen i større omfang skal indrette friboliger, hvilket vilkaar efter Ministertes mening ikke blot ganske ligge udenfor den paagjældende lovs hensigt, men endog hæmmer lovens virkning og derved kommer i stred med bestemmelsen i § 2 om, at det mulige overskud over 4 % skal anvende til foreningens formaal.

Da Ministeriet i overensstemmelse hermed havde tilføjet, at det, saafremt nævnte vilkaar fastholdes, ikke ser sig i stand til at tilstaa det ansøgte laan, androg Bestyrelsen hos Byraadet om, at dette vilde lade den omhandlede som hindring for laanets ordning staaende bestemmelse udgaa af garanti-vilkaarene.

Dette andragende forelaa og blev bevilget i Byraadets møde den 4de d. M., hvorpaa de den 8de f. M. blev tilskrevet Foreningen med underretning om, at Kommune frafaldt den fornævnte fordring, saaledes at den ved laanet for Foreningen indvundne fordel alene vilde være at anvende til billige lejeboliger for de i skrivelse af 12te f. M., post 2 nærmere omtalte smaakaars-folk.

Samtidig hermed indgik derhos Byraadet til Indenrigsministeriet med andragende om dettes samtykke til, at Kommunens paatog sig den heromhandlede garantiforpligtelse, hvilket samtykke Ministeriet dog allerede paa foranledning af Finansministeriet meddelte i skrivelse af 13de f. M., forinden Byraadets andragnede naaede ind til det.

I mødet den 25de f. M. forelaa de dernæst med tvende skrivelser fra Foreningen, henholdsvis af 23de og 24de f. M., den obligation, som Byraadet i henhold til foranførte skulde forsyne med sin garanti-paategning, og det skadesløs-brev, som Kommunen til gjengjæld herfor skulde modtage, men da de ved udfærdigelsen af det førstnævnte

dokument forekom nogle ytringer, som lode Byraadet befrygte, at den ved laanet indvundne fordel kunde blive anvendt til opførelse af ejendoms-boliger, medes Byraadet af hensyn til, at det for den egentlige Arbejder i reglen vil være for dyrt at blive ejer af en Forenings-bolig, har lagt vægt paa, at laanet eller et beløb af lige størrelse skulde anvendes til opførelsen af lejeboliger, fandt man betænkelighed ved at give obligationen garanti-paategning og samtidig modtage skadeløs-brevet, hvorimod man besluttede at tilskrive Foreningen med forespørgsel, om den ikke maatte se mulighed for at fjerne Byraadets foran antydede betænkeligheder.

Foranlediget heraf havde Foreningen indsendt det omhandlede skadesløs-brev til Finansministeriet med fornøden meddelelse i henhold til foranstaaende, hvorpaa Ministeriet havde meddelt skadeløs-brevet en paategning om, at der fra Statskassens side intet havdes at indvende imod samme.

Herefter havde Foreningen paa ny anmodet Byraadet om at underskrive den omhandlede garanti-paategning paa obligationen til Statskassen, hvilken underskrift Byraadet meddelte i nærværende møde.

Teksten til obligationen og skadesløsbrevet er optagen i Tillægget til disse forhandlinger.